

konstatera att vi ger bort närmare 150 miljarder i skattekronor i bidrag till andra EU-länder och ytterligare lite drygt 50 miljarder till helt andra länder i bistånd. Det är alltså över 200 miljarder som bara försvinner till i princip ingen nytta för de svenska skattebetalarna. Det är nästan lika mycket som vi har satsat på hemmaplan. Jag ställer mig inte bakom den prioriteringen.

Anf. 89 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik:

Fru talman! Låt oss tala om Oscar Sjöstedts prioriteringar. Sverigedemokraterna ville i våras göra av med dubbelt så mycket som regeringen och sätta sprätt på 10 procent av bnp. Då hade det inte funnits pengar för att stötta företagen nu, när krisen blir längre än vad många förutspådde i våras. Det var just för att ha pengar kvar vid ett mer utdraget krisförlopp som det var viktigt att hålla emot och inte vråka på med allt på en gång utan se till att det skulle finnas torrt krut nu när det behövs.

Men frågan kvarstår: Varför är det enligt Sverigedemokraterna så vältajmat att just nu höja restaurangmomsen för en av de branscher som är allra värst drabbade här och nu? Varför detta är vältajmat och rätt politik finns det inget rimligt svar på.

Anf. 90 ULLA ANDERSSON (V) replik:

Fru talman! Vi har tyvärr massarbetslöshet, och vi har tyvärr aldrig någonsin, såvitt jag vet, haft så många långtidsarbetslösa som i nuläget. Samtidigt kan vi ta del av andra siffror som påverkar förutsättningarna för alla dessa människor. Nästa år kommer nämligen Arbetsförmedlingen att inte ha några kontor i 184 av landets kommuner. I 202 kommuner kommer det inte att finnas en enda arbetsförmedlare. Det kommer enbart att finnas 88 kontor, fördelade på 290 kommuner, med fast bemanning för att bistå de arbetslösa och rusta dem för arbete.

Arbetsförmedlingens anslag för den egna verksamheten är lägre nästa år än det var 2018, då det var 100 000 färre arbetslösa. Likaså är anslaget för arbetsmarknadsutbildningar lägre nästa år än det var 2018, då vi hade 100 000 färre arbetslösa.

Arbetslöshet är förödande för ett samhälle, för samhällsekonomin och för individen. Ändå är det just där som ni sätter in ett knivhugg. Ni drar undan resurser och förutsättningar för arbetslösa i hela landet. Och framför allt kommer det att vara på landsbygden som det blir stora problem, som det blir när marknaden ska styra.

Jag skulle vilja fråga Magdalena Andersson vilka analyser man har gjort av den förda politiken. Är man nöjd med detta nyliberala experiment som Centerpartiet har sett till att få igenom? Och vad tycker finansministern om att nio av tio kommuner anser sig göra det jobb som Arbetsförmedlingen borde göra?

Anf. 91 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik:

Fru talman! Jag tycker att läget är bekymmersamt. Det handlar också om den budget – Moderaternas och Kristdemokraternas servettskiss – som trycktes igenom i riksdagen med hjälp av Sverigedemokraterna. Den skadade Arbetsförmedlingen allvarligt genom väldigt stora besparingar. Vi har sedan dess skjutit till pengar till Arbetsförmedlingen. Arbetsmarknadsministern har också varit tydlig i uppdrag till Arbetsförmedlingen att man måste säkerställa att man finns runt om i hela Sverige.

För mig är det helt uppenbart att det finns ytterligare arbete som vi behöver göra för att fortsätta stärka att alla människor som blir arbetslösa nu också får det stöd som behövs.

Vi har byggt ut den samlade utbildningen i den budget som vi har föreslagit. Det kommer att bli 55 000 nya reguljära utbildningsplatser under nästa år. Det är klart att det kommer att vara till gagn för många, både personer som blivit av med jobbet och personer som också annars skulle riskera att gå in i arbetslöshet, till exempel ungdomar. Det är en viktig åtgärd.

Därutöver går vi också vidare med matchningstjänsterna, som är en del av januariavtalet. Många experter tror att matchningstjänster är något som kan vara effektivt framför allt för ungdomar. Just i ett läge när många ungdomar har blivit arbetslösa kan matchningstjänster vara något som hjälper dem att komma in på arbetsmarknaden.

Däremot delar jag helt Ulla Anderssons oro. Vi behöver fortsätta att utveckla arbetsmarknadspolitiken utifrån den situation som var efter att Moderaternas och Kristdemokraternas budget gick igenom med stöd av Sverigedemokraterna. Det var ju de som stod för den stora nedmonteringen av Arbetsförmedlingen.

Anf. 92 ULLA ANDERSSON (V) replik:

Fru talman! Det är sant att det var en stor nedmontering i den så kallade servettskissen som gick igenom, men ni kan inte fortsätta att gömma er bakom den. Ni har ju ett ansvar för de budgetar som ni lägger fram.

Låt mig citera Johan Eklund, fackligt ombud för ST: "Nu betalar vi ... privata aktörer för att jobba med dem som ändå får arbete på egen hand." En arbetsförmedlare hemma hos mig säger: Du, Ulla, nu för tiden får vi utbilda de privata bolagen, för de kan ju inte det jobb de ska göra. Det här känns inte bra.

I 88 kommuner kommer alltså Arbetsförmedlingen att ha fast bemanning. Vi har mindre pengar till arbetsmarknadsutbildningar, och vi har mindre pengar till Arbetsförmedlingens egen verksamhet än när det var 100 000 färre arbetslösa. Vi tar alltså resurser från de människor som behöver dem mest för att komma tillbaka till arbetsmarknaden. De långtidsarbetslösa, som är rekordmånga, skjuts ännu längre tillbaka genom en medveten, nyliberal experimentpolitik. Hur känns det?

Anf. 93 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik:

Fru talman! Utifrån den bottenplatta som lades med servettskissen, som ju Sverigedemokraterna tillsammans med Moderaterna och Kristdemokraterna drev igenom, har vi byggt ut Arbetsförmedlingen och arbetsmarknadspolitiken. Det tycker jag är väldigt bra. Vi har stärkt förvaltningsanslaget och de möjligheter som finns till arbetsmarknadsutbildning och arbetsmarknadspolitiska åtgärder.

Arbetsmarknadsministern har också varit tydlig i sin styrning gentemot Arbetsförmedlingen att det måste finnas möjlighet till arbetsförmedling i alla kommuner runt om i hela landet. Det är bra politik, även om jag ser utrymme för att göra mer på det området. Det kompletteras också av de stora satsningar som vi gör på reguljär utbildning. Men jag delar Ulla Anderssons uppfattning att det finns mycket mer att göra på det här området.

Anf. 94 JAKOB FORSSMED (KD) replik:

Fru talman! Regeringens och stödpartiernas statsbudget som igen har presenterats här i dag är som bekant omfattande. Jag dristade mig för ett tag sedan till att likna processen bakom den vid en storhandling på tom mage i grupp utan inköpslista, med målet att fylla en gigantisk kundvagn. Då kom jag också med prognosen att denna inköpsprocess skulle leda till behov av fördyrande kompletteringsköp, och så har ju också blivit fallet. Nästan direkt efteråt visade det sig att januaripartierna hade glömt medel till åklagarna och till Ekobrottsmyndigheten, och jag tror inte att det sista kompletteringsköpet är gjort.

För mig är det också uppenbart att denna process har lett till att olika inköp får lite olika behandling vid själva uppackningen och tillagningen efter inköpen. Det som Liberalerna och Centerpartiet har tvingat ned i kundvagnen får liksom inte samma omsorg av Finansdepartementet och finansministern.

Hur ska man annars förstå att det temporära jobb-skatteavdraget för 2021 först ska betalas ut till mid-sommar 2022? Var detta det bästa man kunde åstadkomma? Då blir det ju ingen synlig drivkraft till arbete och ingen konsumtionsstimulans under hela 2021 med de 5 miljarderna.

Och hur är det med sänkningen av arbetsgivaravgiften för unga? Vi kristdemokrater har ett annat förslag som vi tror är mycket mer kraftfullt, nämligen att rikta det hela till dem som har blivit arbetslösa under pandemin och ta bort arbetsgivaravgiften för dem. Detta vill vi ska införas med retroaktivitet. Regeringen lägger i stället fram förslaget om sänkt arbetsgivaravgift för unga, men det träder inte i kraft förrän den 1 april, ett halvår efter att budgeten läggs fram. Detta är inget skämt, utan det är den faktiska politiken.

Frågan är: Är finansministern nöjd med det sätt på vilket några av hennes största reformer nu genomförs?

Anf. 95 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik:

Fru talman! Jag uppskattar Jakob Forssmeds intresse för den interna budgetprocessen i Regeringskansliet och hur vi samarbetar med Centerpartiet och Liberalerna. Det är säkert intressant att reflektera kring detta på det sätt som Jakob Forssmed gör.

Det har varit en bra process. Vi har haft ett väldigt gott samarbete, och jag tycker också att slutprodukten har blivit en produkt som kommer att gagna Sverige och hjälpa till att föra Sverige genom krisen.

De omfattande investeringar vi gör kommer att passa väldigt bra när vi nu också får en tuffare ekonomisk utveckling, och detsamma gäller de pengar vi tillför till kommuner och regioner för att säkerställa verksamhet genom krisen – helt annorlunda än när Kristdemokraterna satt i regeringsställning under finanskrisen, då kommuner och regioner inte ens fick täckning för det skattebortfall de hade. Då fick kommunerna stora ekonomiska problem. Det behöver inte bli så under den här krisen. Vi ger också trygghet till de löntagare som blir av med jobben, och vi har också konsumtionsstimulanser som kommer att kunna stötta den ekonomiska återhämtningen.

Jakob Forssmed kan fortsätta att analysera processen. Det har varit en bra process, men framför allt är det en produkt som är bra för det här landet.

Jag hade gärna sett att Centerpartiets förslag om ingångsavgifter hade varit verkningsfullt här och nu. Det hade passat väldigt bra i den här ekonomiska krisen om det nu inte hade stoppats av Jakob Forssmed och hans partikamrater.

Det har många drag av den arbetsgivaravgiftssänkning för ungdomar som vi nu går fram med i stället, men det hade varit mycket bättre om Kristdemokraterna inte hade tryckt så som de gjorde på knappen i våras. Det hade varit bra för Sveriges ungdomar.

Anf. 96 JAKOB FORSSMED (KD) replik:

Fru talman! Det förvånar mig inte att finansministern tycker att processen har varit bra. Något annat vore överraskande. Problemet är att det inte bara är era interna processer som vi har intresse för. Vi har även intresse för hur dessa reformer kommer på plats i verkligheten.

Jag förstår att finansministern inte älskar dessa reformer. Hon har motarbetat dem under många år. Hon har dömt ut dem som verkningslösa, inte minst sänkningen av ungdomsarbetsgivaravgiften, som nu blir verklighet.

Men med det sagt: När man ändå ska genomföra dem, varför då inte göra det på allra bästa sätt? Vi vet ju att det är fullt möjligt att genomföra arbetsgivaravgiftssänkningen med retroaktivitet. Det föreslog regeringen så sent som i våras. Det är inte så att beredningen måste vara färdig för att man ska kunna göra det med retroaktivitet. Då skulle dessa reformer kunna få effekt här och nu i stället för i april.